

Лекція 12

Моделі знань

Мета: ознайомитись з особливостями, будовою моделей знань, сфери застосування.

- 1 Загальні поняття**
- 2 Продукційна модель знань**
- 3 Семантична модель знань**
- 4 Фрейм**
- 5 Логічна модель формальна**

12.1 Загальні поняття

Моделювання

- процес представлення досліджуваного об'єкту деякою послідовністю інших об'єктів або подань, що реалізують ті або інші сторони об'єкту з необхідною точністю

модель
предметної
області

модель бази
даних

модель бази
знань

Моделювання

**Математичний
аспект**

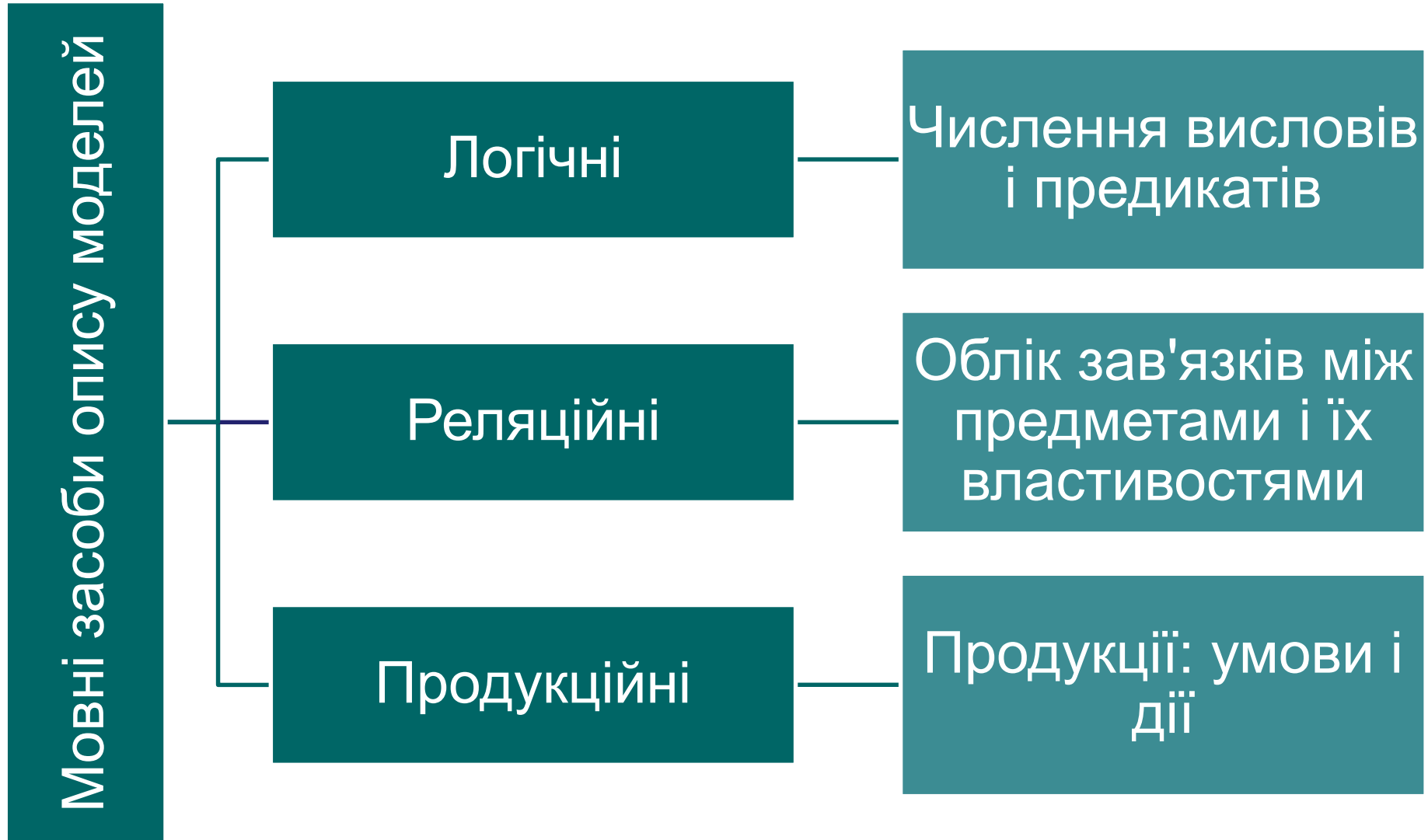
Модель –
безліч
відношень

**Інструментальний
аспект**

ЕОМ – інструмент
побудови моделей

Мовні засоби опису
моделей

12.1 Загальні поняття

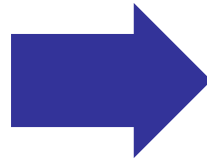
12.2 Продукційна модель знань

Продукційна модель

- Заснована на правилах

Умова

- Анцидент
- Умова пошуку в БЗ

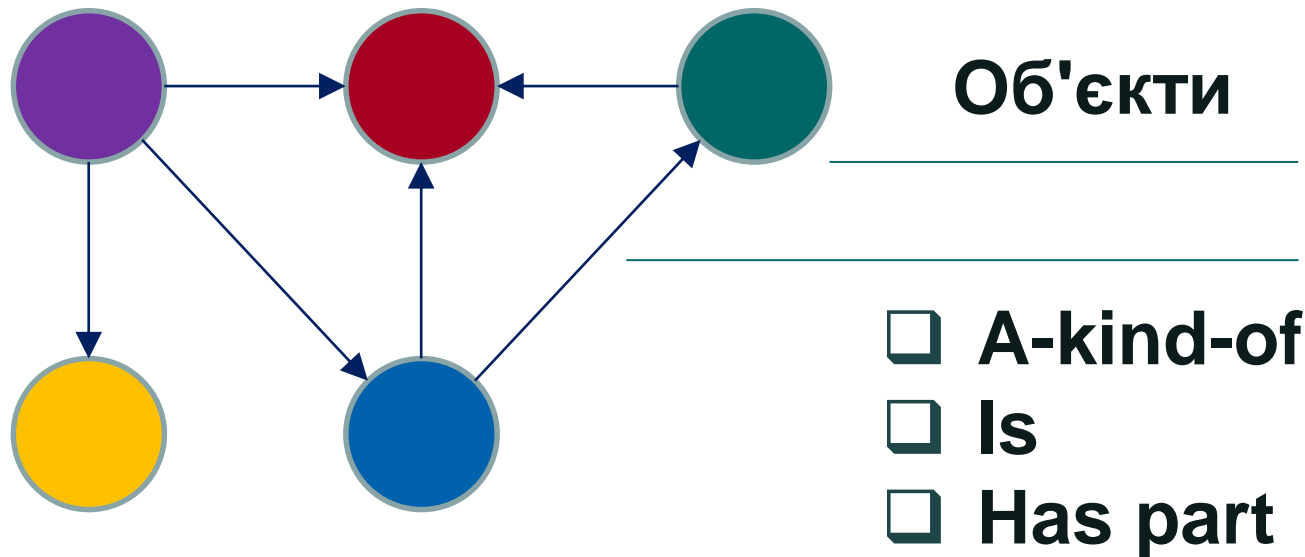
Дія

- Консеквент
- Дія при успішному результаті пошуку

12.3 Семантична модель знань

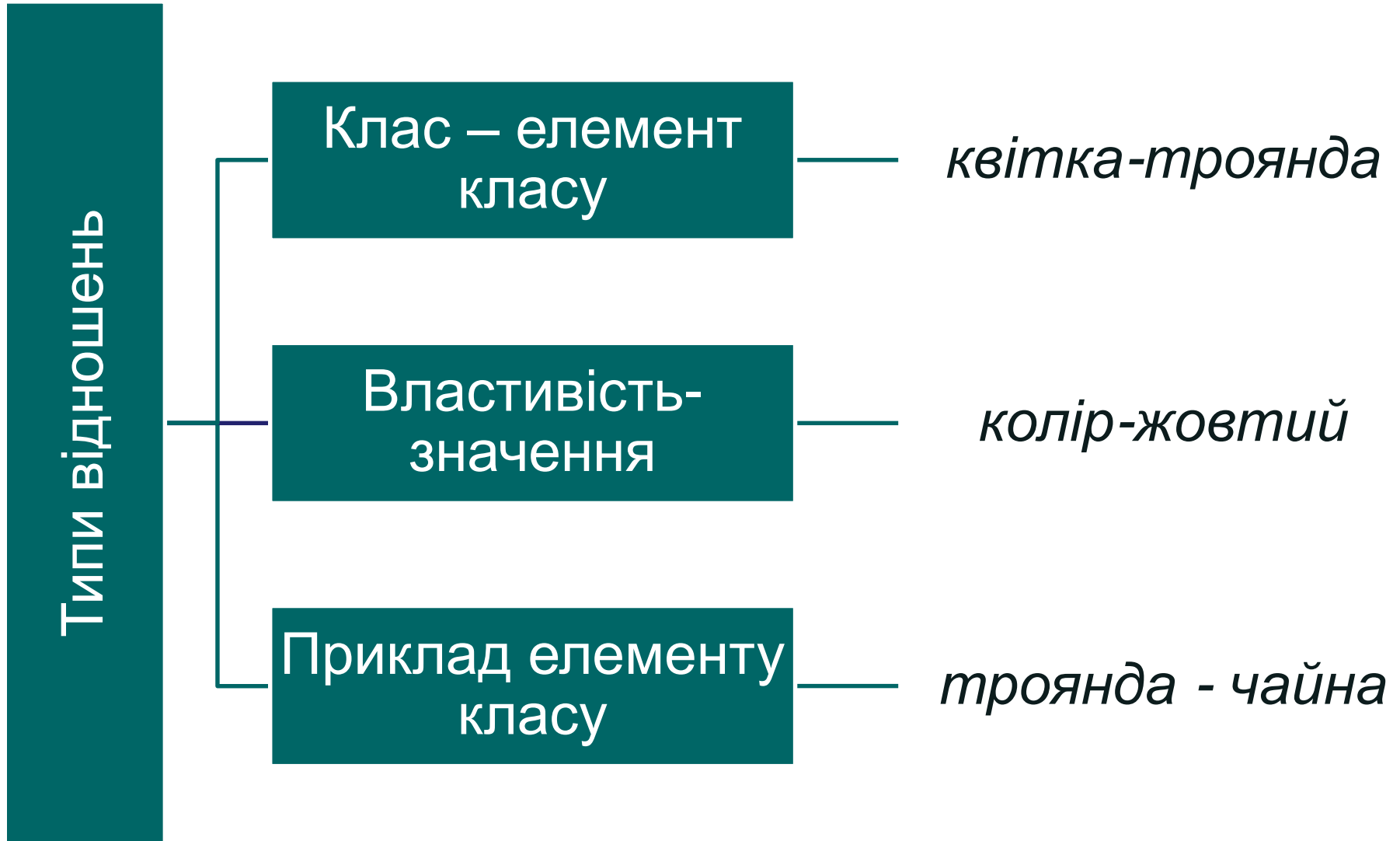
Семантика

- це наука, що встановлює відношення між символами і об'єктами, які вони позначають

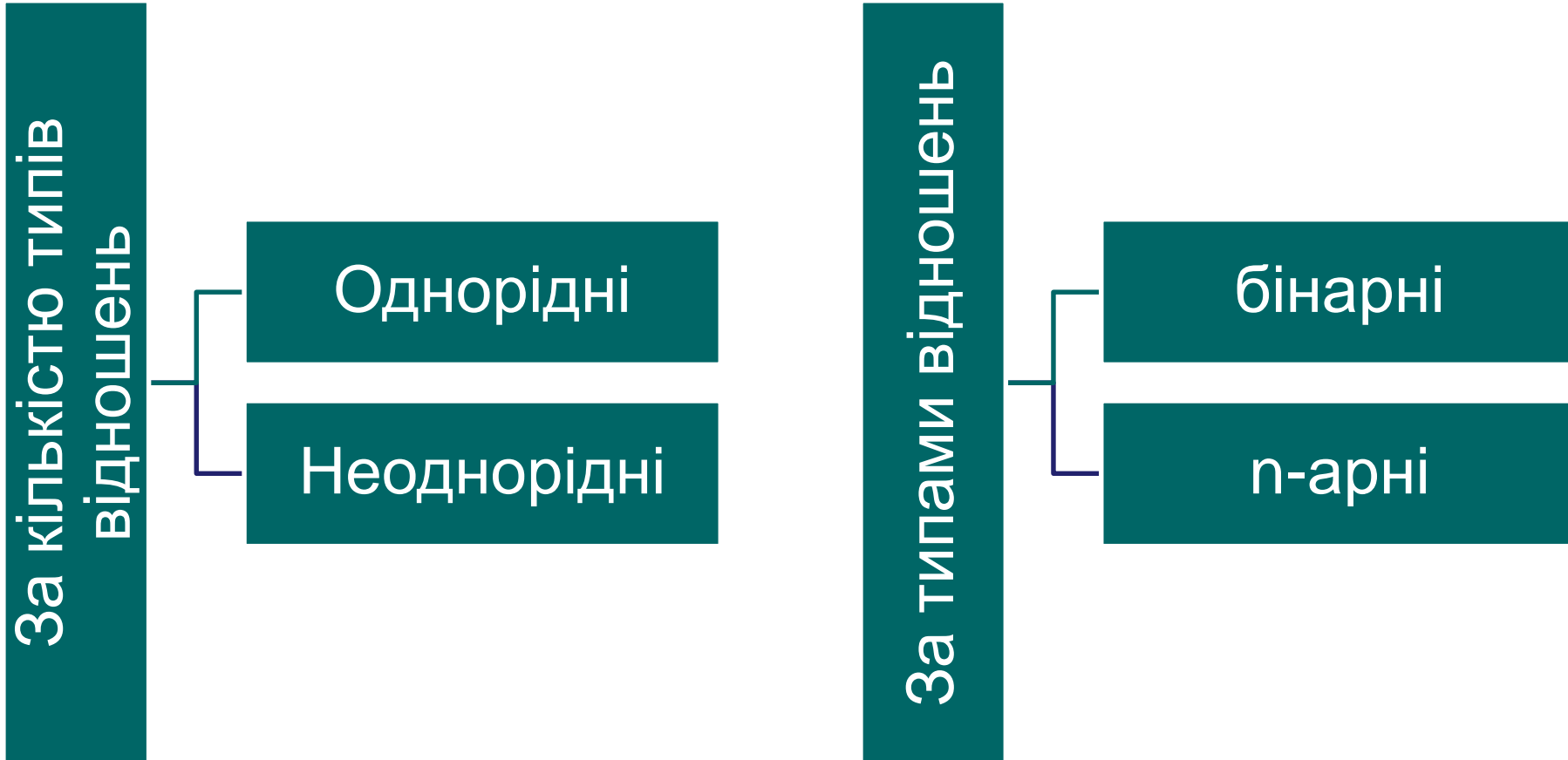
Семантична мережа

12.3 Семантична модель знань

Класифікації семантичних мереж

Приклад семантичної мережі

12.4 Модель фреймів

Фрейм

- це абстрактний образ для представлення деякого стереотипу
- формалізована модель для відображення образу

Фрейми-
зразки

**Зберігаються
в базі знань**

Фрейми-
екземпляри

**Відображення ситуацій
на основі даних, що
поступають**

12.4 Модель фреймів

Структура Фрейму

(ІМ'Я ФРЕЙМА;
(ім'я 1-го слота; значення 1-го слота),
(ім'я 2-го слота: значення 2-го слота),
(ім'я N-го слота: значення N-го слота))

$$F = \langle N, S_1, S_2, S_3 \rangle$$

Приклад моделі фрейму

Логічна формальна модель

- сукупність фактів і тверджень, що представляються як формули в деякій логіці

$$S = \langle A, F, A_x, R \rangle$$

Переваги логічних моделей

- ✓ Апарат математичної логіки
- ✓ Ефективні процедури виведення

Терми

- слова, що описують суть ПО

Предикати

- логічна N-арна пропозиціональна функція, визначена для ПО, має значення істинності/помилковості

Пропозиціональна функція

- ставить у відповідність об'єктам з області визначення одне з значень істина/брехня

Висновки

Мови
опису
знань

Бази
знань

Моделі
подання
знань

